

**Statistikdokumentation for
Børnepasning efter skolestart 2023**

1 Indledning

Statistikken Børnepasning efter skolestart belyser antallet af indskrevne børn og unge, og fuldtidsomregnet pædagogisk ansatte i børnepasning efter skolestart. Statistikken har været udarbejdet siden 1943 i forskellige former.

2 Indhold

Statistikken er en årlig opgørelse af antallet af børn og unge, som er indmeldt i børnepasning efter at de er startet i skole, samt antallet af fuldtidsomregnede pædagogisk ansatte i de kommunalt ejede SFO'er. Børnene fordeles på kommuner, pasningstilbud, institutionernes ejerform og alder. De ansatte opgøres som fuldtidsansatte og fordeles på kommuner og stillingskategori.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken består af to dele. I første del belyses antallet af indskrevne børn og unge, der er indskrevet til børnepasning efter skole. I anden del belyses det fuldtidsomregnede, pædagogiske personale i de kommunale SFO'er. Begge statistikker er et øjebliksbillede, idet statistikkerne er en statusopgørelse, hvor opgørelsestidspunktet er d. 3. oktober i gældende år. Mens børnene opgøres på alle institutionstyper, er det kun personalet på de kommunalt ejede institutioner, der indgår i opgørelsen.

Antal børn og unge fordeles efter kommune, pasningstilbud, institutionens ejerform og alder. Børn og unge opgøres som antal indmeldelser af børn og unge i pasningsinstitutioner på opgørelsestidspunktet. De indskrevne er inddelt efter alder i 1-års intervaller. Aldersintervallet ligger fra og med 5 år til og med 18 år. Børn i aldersintervallet 0-5 år indgår som en samlet kategori, da de kan forekomme i enkelte tilfælde.

Antallet af ansatte fordeles efter kommune og stillingskategori. Ansatte opgøres som antal fuldtidsomregnet personale på opgørelsestidspunktet.

Statistikken medtager børn og unge og ansatte i pasningstilbud, som er oprettet efter Folkeskoleloven, Friskoleloven eller afsnit 3 og 4 i Dagtilbudsloven.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Pasningstilbud inddeles efter • Skolefritidsordning (SFO) • Fritidshjem • Fritids-, junior- og ungdomsklubber. Ejerform inddeles efter • Kommunale pasningsinstitutioner • Selvejende og private pasningsinstitutioner.

Pasningstilbud og ejerform bestemmes efter hvilket lovgrundlag, der ligger til grund for institutionen på følgende måde: • Kommunale SFO'er hører under Folkeskoleloven - her medtælles også SFO2, som er et skolefritidstilbud for børn fra 4. klasse og op brugt i nogle kommuner • SFO tilknyttet friskoler og privatskoler er selvejende og hører under Friskoleloven • Fritidshjem og fritids-, junior- og ungdomsklubber hører under Dagtilbudsloven.

Alderen opgøres efter barnets eller den unges alder på optællingstidspunktet, hvilket er d. 3. oktober for gældende år.

2.3 Sektordækning

Børnepasningssektoren.

2.4 Begreber og definitioner

Antal indskrevne unge: Antallet af unge, der på opgørelsetidspunktet var indskrevet i den pågældende pasningsinstitution. De indskrevne er inddelt i 1-års intervaller.

Antal ansat personale: Fuldtidsomregnet personale, der på opgørelsetidspunktet var aflønnet i pasningsinstitutionen.

2.5 Enheder

De statistiske enheder er børn og unge samt ansat pædagogisk personale opgjort i fuldtidsækvivalenter.

2.6 Population

Populationen er alle børn og unge i pasningsinstitutioner for børn efter skolestart samt alle pædagogisk ansatte i kommunale skolefritidsordninger.

2.7 Geografisk dækning

Danmark, undtagen Færøerne og Grønland.

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperioden 2015 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Måleenheden er antal personer for børn og unge samt fuldtidsækvivalenter for personalet.

2.11 Referencetid

Referencetid er den 3. oktober i gældende år.

2.12 Hyppighed

Statistikkerne udgives årligt.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Statistikken har indsamlingshjemmel i §6 og 8 i Lov om Danmarks Statistik.

Der findes ingen EU-regulering.

2.14 Indberetningsbyrde

Respondentbyrden er minimal, idet oplysningerne til statistikken primært bygger på administrative kilder, og data bliver indsamlet af de enkelte kommuners dataleverandører. Informationer fra de institutioner, som ikke indberetter elektronisk, indsamles ved at Danmarks Statistik sender et indberetningsark til den relevante kommune.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på statistikens [emneside](#) eller fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Oplysninger om indskrevne børn og unge samt ansatte indsamles primært fra kommunale forældreopkrævningssystemer og lønanvisningssystemer. Oplysningerne suppleres med data fra Børne- og Undervisningsministeriet og elektroniske indberetninger til Danmarks Statistik fra selvejende og private pasningsinstitutioner. Det indsamlede data valideres for væsentlige afvigelser og sammenlignes med tidligere års data.

3.1 Kilder

Oplysninger om antallet af børn og unge indhentes fra kommunale forældreopkrævningssystemer, og der suppleres med oplysninger fra Børne- og Undervisningsministeriet samt indberetninger direkte fra pasningsinstitutionerne. Oplysninger om kommunalt ansatte indhentes fra de kommunale lønanvisningssystemer KRL og indberetninger direkte fra pasningsinstitutionerne.

3.2 Indsamlingshyppighed

Data modtages månedligt for børn i alderen 0-18 år. Data om børn på friskoler samt løndata om personale modtages årligt.

3.3 Indsamlingsmetode

Danmarks Statistik modtager månedligt og årligt oplysninger om børns indmeldelser og ansattes arbejdstid direkte fra kommunernes dataleverandører via en system til systemløsning.

Ydermere modtages data fra Børne- og Undervisningsministeriet om børn på friskoler og i tilhørende institutioner. Endelig suppleres data med indberetninger hentet direkte fra enkelte pasningsinstitutioner.

3.4 Datavalidering

Danmarks Statistik har i samarbejde med alle systemleverandørerne udarbejdet krav til indberetningsformater. Når data modtages hos Danmarks Statistik, gennemløber data en kvalitetssikring. Valideringen omfatter flere forskellige kvalitetssikringsundersøgelser, som et bestandstjek, mikro- og makrofejlsøgning, relationstjek, strukturtjek og versionstjek.

Ved modtagelse laves mikro- og makrofejlsøgning på datatyper fx ved at sammenligne antallet af indmeldelser og institutioner med tidligere måneder.

Efterfølgende laves relationstjek, hvor indmeldelser af børn i institutioner fejlsøges ved at sammenligne institutionerne, de er meldt ind på, med Danmarks Statistiks eget register over institutioner. Desuden sammenlignes børnenes alder med den forventede alder for institutionstypen.

Desuden sammenlignes dette års data med tidligere års data og der foretages sammenligning imellem årsdata og månedsdata for at vurdere, om der er overensstemmelse imellem disse. Ydermere sammenlignes antallet af ansatte med antallet af børn på for hver kommune. Tilsvarende sammenlignes antallet af institutioner med ansatte med institutionerne i Danmarks Statistiks Institutionsregister. Er der mange ansatte i forhold til antallet af børn eller omvendt, undersøges antallet af børn og ansatte på institutionsniveau. I sådanne tilfælde er det typisk kommunen, som har registreret børn på det rigtige kontonummer, mens de har registreret de ansatte på et forkert kontonummer. Sidstnævnte vil herefter blive korrigeret efter kontakt til den enkelte kommune eller opslag i data.

3.5 Databehandling

Børnenes indmeldelser kategoriseres på baggrund af Danmarks Statistiks institutionsregistre, samt fritekstfelter fra indberetningen. Her rettes eventuelle fejl i den indberettede institutionstype.

Data indberettet direkte fra kommuner/institutioner, leveres i aggregeret form, hvorfor der her tilføjes et falsk personident.

Dubletter på børn og institutioner fjernes, så et barn ikke optræder med flere indmeldelser i samme institution, heriblandt fjernes dobbeltindmeldelser, hvis barnet går i en anden kommune end bopælskommunen, da barnet i det tilfælde vil blive indberettet både i bopælskommunen og pasningskommunen. Tilsvarende fjernes dubletter, så et barn ikke optræder med flere indmeldelser i den samme type institution i samme kommune. Desuden fjernes børn der tælles med i statistikken over førskolebørn (BOERN2).

Tilsvarende fjernes fuldstændige dubletter på personalesiden. Indberetninger af personale rettes, hvis valideringen viser at de er indberettet forkert. Frem til 2020 er de ansattes stillingskategori blevet fundet ud fra fagklassifikationen DISCO-08, men fra 2021 bruges i stedet den ansattes overenskomst. De ansatte omregnes til fuldtidsomregnet personale.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover hvad der allerede er beskrevet under Datavalidering og Databehandling.

4 Relevans

Statistikens brugere er mange og forskelligartede. Statistikken er relevant for offentlige administratorer, forskere, analytikere, journalister og borgere mv. som grundlag for fx prognoser, analyser og planlægningsformål.

4.1 Brugerbehov

De centrale brugere er statsadministrationen, kommuner, faglige organisationer, interesseorganisationer, private virksomheder, forskere og studerende. Kommuner og faglige organisationer anvender statistikken som grundlag for analyser og anbefalinger på børnepasningsområdet. Statistikken anvendes også af Ministerier til vurdering af økonomiske og sociale effekter af lovgivning (Lovmodellen) og politikudvikling på fritidstilbudsområdet. Eksempelvis bruger Børne- og Undervisningsministeriet opgørelsens til at følge, hvor stor en andel af en årgang, der er indmeldt i SFO. Det er relevant i vurdering af udgifter, hvis skoledagens længde ændres. Data er indsamlet på baggrund af en aftale mellem Danmarks Statistik og Undervisningsministeriet.

4.2 Brugertilfredshed

Der er ikke foretaget en brugertilfredsheds undersøgelse og der afholdes ikke brugermøder ift. denne statistik.

4.3 Fuldstændighed af data

Ikke relevant for statistikken.

5 Præcision og pålidelighed

Alle 98 kommuner er inkluderet i opgørelserne, hvilket er en forbedring fra 2019 hvor kun 96 kommuner var inkluderet. Præcisionen påvirkes af kommunernes registreringspraksis, som kan medføre forkerte registreringer af institutionernes pasningstilbud og lovgrundlag. Præcisionen af antal ansatte i skolefritidsordninger påvirkes endvidere af at personale, som er ansat delvist i SFO og delvist på skolen, ofte kun indberettes ét af stederne.

5.1 Samlet præcision

Statistikken bygger på administrative registerdata og dækker de børn og unge som er indmeldt i fritidsinstitutioner.

Det vurderes, at langt de fleste børn, unge og ansatte er inkluderet i statistikken, da der indberettes data fra registrering vedrørende forældrebetaling og løndata som anvendes som del af den kommunale administration.

Den samlede præcision påvirkes dog af, hvorvidt ansatte i de administrative systemer registreres på det korrekte kontonummer. Det forekommer relativt ofte, at kommuner konterer institutioner forkert, og Danmarks Statistik har ikke altid mulighed for at opdage dette og foretage rettelser. Det vurderes, at dette ikke giver systematiske fejl i opgørelsen.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Datagrundlaget hviler på, at institutioner og kommuner registrerer deres ansatte og indmeldte børn og unge korrekt. Tilfældige fejl som fx forkerte angivne CPR numre kan medføre, at ansatte og børn og unge undervurderes, fordi Danmarks Statistik i databehandlingen fjerner dubletter og børn over 18 år. I tilfælde, hvor ansatte både er ansat til at arbejde i skolen og i den tilhørende SFO kan det være svært for en indberetter at vurdere, hvor meget tid den ansatte arbejder i skolen i forhold til SFO'en. Samme type usikkerhed kan forekomme på samdrevne institutioner og landsbyordninger, hvor der er overlap mellem personalet i daginstitution og SFO. Derudover opstår en vis usikkerhed i forbindelse med specialskoler, som både kan have lovgrundlag i Folkeskoleloven og Serviceloven, hvilket er afgørende for om de tælles med i statistikken. Det er ikke altid muligt at skelne i fejlsøgningsprocessen. Det vurderes at sådanne fejl er få og tilfældige og derfor ikke har systematisk effekt på opgørelserne.

Det forekommer, at kommunerne får indberettet børn og unge med en forkert institutionstype i forældreopkrævningssystemerne. Dette drejer sig specielt for klubområdet, hvor en SFO-2 ordning kan blive forvekslet med en klub efter dagtilbudsloven. Sådanne fejl kan ikke altid opdages i fejlsøgningsprocessen. Også omkring ansatte er der en vis usikkerhed omkring fordelingen på de enkelte institutionstyper, hvor personale på SFO'er tilknyttet specialskoler, kan være svære at fange.

Der er iagttaget væsentlig forøget datakvalitet fra 2015 til 2020. Det tilskrives primært øget dialog imellem Danmarks Statistik og dataleverandørerne, en øget fejlsøgningsindsats og mulighed for afklarende spørgsmål og justering af datagrundlaget fra 2017 og frem.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Der er tal for alle kommuner med i statistikken. Det er et kvalitetsløft i forhold til 2017, hvor der kun blev offentliggjort tal for ansatte i 72 kommuner, mens der i 2019 blev offentliggjort for 96 kommuner. Der er dog stadig væsentlige usikkerheder i statistikken og da personalet opgøres fuldtidsomregnet, mens børnene opgøres som antal indmeldte, frarådes en sammenligning af forholdet mellem ansatte og børn.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres normalt kun endelige tal. Hvis det viser sig, at der har været fejlindberetninger mv. af en vis størrelse, så revideres tallene i Statistikbanken eventuelt.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken offentliggøres ca. 10 måneder efter reference tidspunktet. Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til det forud annoncerede udgivelsestidspunkt i udgivelseskalendarer.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken offentliggøres d. 24. august 2023, hvor reference tidspunktet er d. 3. oktober 2022. Der offentliggøres kun endelige tal.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til det forud annoncerede udgivelsestidspunkt i udgivelseskalendarer.

7 Sammenlignelighed

Der findes statistik om børnepasning tilbage til 1943. Generelt er det muligt at sammenligne det samlede antal børn fra 1983 og de enkelte pasningstilbud fra 1994. Dog skal man være opmærksom på, at tællingstidspunktet ændrer sig fra foråret til efteråret i 2004. Børnepasningsområdet på tværs af OECD lande er beskrevet i seneste rapport fra Education at a Glance 2021.

7.1 International sammenlignelighed

Der udarbejdes statistikker om børnepasning i en lang række lande. Statistikken er dog ikke underlagt nogle fælles internationale retningslinjer hvilket betyder at nationale metoder kan variere fra land til land. Børnepasningsområdet på tværs af OECD lande er beskrevet i seneste rapport fra Education at a Glance 2021.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Der kan findes tal om daginstitutioner tilbage til 1943. Tal fra før 1983 kan findes i statistiske årbøger. Fra 1983 og til 1993 opgøres det samlede antal indskrevne børn og unge i daginstitutioner i alderen 0-14 år. Fra 1994 til 2007 opdeler tabellen i institutionstyper, herunder skolefritidsordninger (SFO) og fritidshjem. Der opgøres ikke på klub. Efter kommunalreformen i 2007 blev statistikken udvidet og der opgøres nu også på børn og unge i klub. Samtidig udvides alderen på de børn og unge fra 0-14 år til 0-18 år. Fra 2015 oprettes en ny tabel i statistikbanken, som udelukkende opdeler på SFO, fritidshjem og klubber. Generelt er det muligt at sammenligne det samlede antal børn og unge fra 1983 og på de enkelte pasningstilbud fra 1994. Frem til 2004 er måletidspunktet for statistikken et givent tidspunkt i foråret, men fra og med 2004 flyttede måletidspunktet til først i oktober i efteråret. Alt andet lige, vil det overvurdere antallet af børn og unge samt ansatte efter 2004. Det skyldes at der er flere børn og unge, ved starten af skoleåret (opgørelsestidspunktet efter 2004) end i foråret (opgørelsestidspunktet før 2004). Det betyder med andre ord, at antallet af børn og unge og ansatte er højere fra 2004, hvis der sammenlignes med antallet før 2004. Sammenligninger over tid bør også tage højde for indførelse af kommunalreformen i 2007. Her ændres i kommunesammensætningen og amterne nedlægges. Fra 2021 er datagrundlaget for kategoriseringen af det pædagogiske personales stillingsbetegnelser ændret. Dette er sket for at få større præcision samt skabe sammenhæng med BOERN1, som bruger samme metode. I forbindelse med denne metodeændring, er en ny tabel oprettet med revidering af data efter den nye metode tilbage til 2015. Metodeændringen gør, at det samlede antal af personale, der findes, kan variere lidt fra den tidligere udgave. Den nye tabel hedder BOERN61. Ønsker man at tilgå tællingen fra tidligere år, kan den ses under [BOERN6](#).

Fra 2015 til 2018 inddeles de ansattes stillingskategorier efter: • Ledelse og inspektør • Sekretær • Læge, psykolog og sygeplejerske • Lærer og støttepædagog • Socialrådgiver • Fysio- og ergoterapeut • Pædagog og omsorgsassistent • Pædagogmedhjælper • Social- og sundhedsassistent • Økonoma og kok • Rengørings og køkkenhjælp • Pedel og vicevært.

Fra 2019 er tællingen reduceret til kun at omfatte stillingskategorierne • Ledelse og inspektør • Pædagog og omsorgsassistent • Pædagogmedhjælper (herunder pædagogiske assistenter og studerende).

At stillingskategorierne fra 2019 er indskrænket til tre stillingskategorier, skyldes at der har været efterspørgsel efter kun at tælle pædagogisk personale i danske fritidsordninger. Den samme tilgang har været anvendt siden 2015 i børnepasnings før skolestart. En oversigt over stillingskategorierne fra 2015 til 2018 viste desuden at meget få eller ingen kommuner registrerer ansatte i de udeladte kategorier. Det skyldes at stillinger som fx læge, psykolog, sygeplejersker eller socialrådgiver ikke arbejder i fritidsordninger.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Danmarks Statistik offentliggør statistik om daginstitutionernes takster for børnepasning, som kan findes på [Takster for børnepasning](#). Herunder opgøres taksterne for indmeldelse i SFO, klubber og fritidshjem. En tælling af antallet af institutioner for børn og unge kan findes [her](#).

Danmarks Statistik producerer desuden en opgørelse af børn og ansatte med pædagogiske opgaver samt normeringer for børn, som er i alderen før skolestart. De kan findes under [Borgere](#).

Dette er ikke muligt at danne tal for normering for børn, der passes i SFO og klub efter skole på baggrund af tal fra Statistikbanken, da det kun er personalet som er fuldtidsomregnet, mens børnene er opgjort i det reelle antal.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Borgere](#). Se mere på statistikkenes [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Der udgives ingen særskilt NYT for denne statistik.

8.5 Publikationer

Der laves ikke yderligere publikationer.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Borgere](#) i følgende tabeller:

- [BOERN5](#): Indskrevne børn i fritidsordninger
- [BOERN61](#): Personale i kommunale skolefritidsordninger

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner, kan få adgang til statistikkenes mikrodata gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#).

8.8 Anden tilgængelighed

Statistikkenes anonymiserede grunddata stilles til rådighed for serviceopgaver mod betaling. Læs mere om [skræddersyede løsninger](#) eller få flere oplysninger ved at kontakte DST Consulting.

8.9 Diskreteringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik.

8.10 Diskreterings og databehandling

Statistikken offentliggøres på et aggregeringsniveau, der ikke nødvendiggør diskreterings.

8.11 Reference til metodedokumenter

Der findes ingen separate metodedokumenter for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Befolkning og Uddannelse. Kontaktpersonen for statistikken er Annemarie Schriver, tlf: 40 18 43 54 og e-mail: RIE@dst.dk.